

и обещава безрезервна подкрепа на султана; а Франция заёма също тъй враждебно становище къмъ Русия, действуваики солидарно съ Англия за закрепването, а не за провалата на турската империя.

Наскоро следъ демонстрацията на Меншикова рускиятъ императоръ издава манифестъ къмъ народа си, на 26 юни 1853 г., въ който обяснява причинитѣ за скъжсане на преговорите (— главното било, че Портата отказвала да потвърди правата и привилегиита на православната черква) и въ който нареджа да пристъпи войската му къмъ окупация на Дунавските княжества, васални на султана, като отговоръ на завземането на Безикския заливъ отъ страна на англо-френската флота. Въ началото на октомврий 1853 г. Турция иска отъ князъ Горчакова, командуващъ окупационните войски, да опраздни Дунавските княжества, въ двудневенъ срокъ, а на 23 с. м. турските войски откриватъ военните действия. Презъ мартъ 1854 г. Англия и Франция също обявяватъ война на Русия, и така се стига до тежката и свързана съ големи жертви Кримска кампания. Виждайки, че срещу него се навдига цѣла европейска коалиция — щомъ и Австрия, която се оказва неблагодарна за потушаването на маджарския бунтъ презъ 1849 г. отъ Русия, тръгва съ западните държави — Николай губи надежда да види дългото си увѣнчано съ успѣхъ. И, сломенъ духомъ, той умира на 18 февруари 1855 г. Откакъ Русия приема австрийската ултимативнаnota отъ 27 декемврий с. г. за сключване на миръ, императоръ Александъръ II признава решенията на Парижкия конгресъ отъ 30 мартъ 1856 г. Споредъ тия решения, Русия изгубвала протектората си надъ православните въ Турция; Дунавските княжества (Влашко и Молдова) запазвали привилегиите си подъ сюзеренството на султана; а християните подъ прѣкото владичество на Турция получавали гаранциита за подобряване на положението си, предвидени вече отъ вѣзвестения на 18 февруари 1856 г. хатихумаюнъ. Този законодателенъ актъ, издаденъ ужъ доброволно отъ султана, а въ сѫщностъ редактиранъ отъ една конференция на европейските посланици (на Англия, Франция и Австрия) въ Цариградъ и на турските министри, потвърждавалъ правдините, дадени чрезъ Гюлханийския хатишерифъ и последвалия го Танзиматъ, и отново подчертавалъ вѣрските и